GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 108. *Mercurĭ, 14 (26) Maiŭ.* **1886.**

George Lazarŭ.

II.

Brașovŭ 12 Maiu 1886.

Sĕrbătórea desvĕlirei statuei marelui dascălŭ românŭ în capitala României are pentru noi Românii ardelenĭ în împrejurările actuale o însemnătate cu totulŭ deosebită.

George Lazarŭ a fostŭ Românŭ din Transilvania. Acésta o accentuéză ḍiarele române de dincolo cu acésta ocasiune într'unŭ modŭ fórte simpaticŭ și în adevĕrŭ frățescŭ.

Noi trebue sĕ fimŭ mândri pe aceea că Lazarŭ s'a născutŭ din sînulŭ poporului nostru, dér nu acésta dă serbătórei de erĭ o importanță specială pentru noi. Când e vorba de a se aprecia meritele unui mare bărbatŭ puținŭ importă décă s'a născutŭ dincóce, séu dincolo de munțĭ. Pentru noi, Românii de dincóce, nu póte fi nou, că unŭ născutŭ Românŭ ardeleanŭ a sevĕrșitŭ fapte nemuritóre într'o țéră vecină. Eșit'au destui eroi, marĭ ómenĭ de statŭ și chiarŭ regențĭ din sînulŭ poporului nostru, numele lorŭ se póte ceti și pe paginele cele mai glorióse ale istoriei Țĕrei Unguresci.

Ceea ce face ca sĕrbătórea de erĭ sĕ fiă de o greutate așa de mare pentru noi în aceste momente este împrejurarea, că George Lazarŭ, născutŭ și crescutŭ în Transilvania, a devenitŭ nemuritorŭ ca *apostolŭ alŭ naționalităției române.*

Inainte cu șépte-ḍecĭ de anĭ, pe când marele Stefanŭ Szechenyi, care a deșteptatŭ pe Maghiarĭ din letargia lorŭ, studia încă în străinătate și nu-șĭ cunoscea nicĭ măcar limba maternă, unŭ archidiaconŭ românŭ trece în principatulŭ de atuncĭ alŭ Valachiei, unde „totŭ era degenerațiă și amorțire"; elŭ le ține fraților de dincolo vorbiri însuflețitóre despre limbă și naționalitate și despre iubirea de patriă; elŭ le vorbesce de marele Cesarŭ, de slăvitulŭ Aureliu și de înaltulŭ Traianŭ, le spune că suntŭ strĕnepoții lui Romulŭ și mâhnitŭ de starea umilită și rușinósă, în care i-a aflatŭ gemĕndŭ sub jugulŭ Fanarioților, esclamă:

„Ajungă lacrimile patriei, ajungă jugulŭ robiei, vreme este de când cu oftare aștéptă căḍuta seminția cuviinciósa isbăvire, țĕrêna strămoșéscă cu cuvêntŭ pretendiresce acum mântuire căḍuților sĕi strĕnepoți!...

Unŭ Românŭ din Ardélŭ, născutŭ din părințĭ țĕranĭ, trece cu foculŭ iubirei de limbă și de naționalitate în peptulŭ sĕu în țéra vecină și aprinde acolo inimile tuturorŭ, făcêndu-le se bată cu însuflețire pentru limba și cultura română, pentru patriă. George Lazarŭ devine astfelŭ regeneratorulŭ Românilorŭ de peste Carpațĭ. Acésta se întêmplă la începutulŭ véculuĭ alŭ XIX-lea și totușĭ ce trebue sĕ vedemŭ și sĕ esperiămŭ noi Românii din Transilvania aḍĭ, după șépte-ḍecĭ de anĭ?

Trebue sĕ auḍimŭ și sĕ cetimŭ pe fie-care ḍi, că luptele nóstre pentru limba și cultura românéscă, că postulatele nóstre pentru asigurarea esistenței naționale nu isvorĕscŭ din dorința cea mai fierbinte a inimei nóstre, ci că tóte aceste arŭ fi numai nisce resultate ale „agitațiunei de dincolo de Carpațĭ;" trebue sĕ auḍimŭ că n'amŭ sci ce este iubirea de patriă, n'amŭ fi capabilĭ a-o simți ca Românĭ, ci ca sĕ ne putemŭ iubi țéra ar trebui sĕ adoptămŭ mai înainte altă limbă și altă cultură.

Trecură șépte-ḍecĭ de anĭ de când dela noi a mersŭ deșteptarea națională în România și în acestŭ lungŭ intervalŭ, în care tóte popórele Europei au făcutŭ gigantice progrese, noi singurĭ sĕ fi decăḍutŭ astfelŭ, ca sĕ avemŭ lipsă de imboldŭ din afară spre a ne iubi și apĕra limba, naționalitatea și patria?

„Den ginete" (nu se póte) rĕspundéu Fanarioții lui George Lazarŭ, când cerea voiă ca sĕ învețe pe Românĭ în limba românéscă. „Nem lehet" ne rĕspundŭ adversarii noștri dela putere aḍĭ, când ceremŭ sĕ ne dea voiă a ne înființa scóle române. Nu ne mirămŭ de acei veneticĭ grecĭ, că nu țineu capabilŭ pe Românŭ de a se cultiva în limba sa, trebue sĕ ne mirămŭ însĕ de conlocuitorii noștri maghiarĭ, carĭ de-o miiă de anĭ trăiescŭ împreună cu noi, că ne țînŭ încă și aḍĭ așa de miserabilĭ, ca sĕ nu fimŭ în stare a ne iubi patria învĕțândŭ în scóle române.

Măréța statuă ce s'a redicatŭ erĭ în capitala României spre a glorifica apostolatulŭ Ardelénului George Lazarŭ, este unŭ viu protestŭ în contra bârfelelorŭ și calumnielorŭ adversarilorŭ poporului românŭ din statulŭ ungarŭ, va fi unŭ vecinicŭ documentŭ, că nobile, leale și drepte suntŭ nisuințele pentru cultură și libertate ale acestui poporŭ multŭ cercatŭ și că ele își au rădăcina numai și numai în inima lui!

Rĕsboiulŭ vamalŭ.

Rĕsboiulŭ vamalŭ este declaratŭ din partea Austro-Ungariei ca și din partea României.

Ministrulŭ de comerciu reg. ung. a publicatŭ în înțelegere cu guvernulŭ austriacŭ *patru decrete*, carĭ conținŭ retorsiunile ce le va lua monarchia nóstră în contra României. Austro-Ungaria se pune deocamdată ca și România, în stare *defensivă*. Décă însĕ, cum a ḍisŭ secretarulŭ de statŭ Matlekovits, „rĕsboiulŭ va fi purtatŭ cu tótă vehemența și cu tótă puterea," atuncĭ nu e speranță că tactica va rĕmâné defensivă.

Memoratele *patru decrete* stabilescŭ următórele: *1-lŭ decretŭ* se referă la mĕsurile vamale. Afară de mineralii, articole de medicină și parfumĕriă și materii de văpsitŭ și de tăbăcăritŭ se stabilesce o urcare a vămii cu *30 procente* și pentru unele articole și mai multŭ — *Decretulŭ alŭ 2-lea* opresce cu totulŭ importulŭ de zarzavatŭ, póme, plante din România, cu privire la pericolulŭ filoxerei. — *Decretulŭ alŭ 3-lea* opresce din cause veterinare transitulŭ de porcĭ, oi, capre și miei din România prin Ungaria. Se înțelege că importulŭ vitelorŭ rĕmâne opritŭ ca și până acum. — *Decretulŭ alŭ 4-lea* sistéză cu desĕvêrșire restituțiunea vamală pentru grânele „appretate" (măcinate) ș. a. în Austro-Ungaria, ce vinŭ din România și pentru importulŭ de orice soiu de cereali din Turcia, Rusia, Serbia și Bulgaria, décă se vorŭ anunța pentru morĭ cu scopŭ de a li se restitui vama, cere totodată certificate de origine.

In *România* asemenea se pregătesce rĕsboiulŭ *vamalŭ*. Scimŭ că camera a primitŭ legea asupra *tarifului autonomŭ* cu *unanimitate*. Inainte de a se pune la votŭ a ținutŭ d. *Kogălniceanu* unŭ lungŭ discursŭ, care a fostŭ primitŭ cu aplause. România, ḍice d-sa, trebue sĕ serbeze acésta ḍi, în care se proclamă libertatea ei economică. România tare în dreptulŭ ei trebue sĕ stea liniștită, sĕ nu provóce pe Austria, însĕ fiind-că i se declară resboiu, sĕ fiă gata nu de a lua ofensiva, ci de a lua defensiva. Dovadă, urméză d-sa, că convențiunea folosea numai monarchiei vecine, e consternațiunea ce a produs'o acolo ruperea tractărilorŭ, pe când în România tótă lumea a primitŭ scirea cu bucuriă. Décă România ar fi economicesce lovită de Austria, — ḍice d. Kogălniceanu — atuncĭ sĕ-șĭ întórcă privirile spre calea apei, sĕ înființeze porturile france, sĕ construéscă câtŭ mai curêndŭ podulŭ peste Dunăre și sĕ priméscă industria cea bună a Englesilorŭ, Francesilorŭ și chiar a Italienilorŭ, ér grânele nóstre sĕ le trimetemŭ într'acolo. (Aplause prelungite.)

Camera a mai autorisatŭ pe guvernŭ de a mări tacsele de 30 la sută din valóre și asupra productelorŭ séu mărfurilorŭ importate în România a acelorŭ state, carĭ vorŭ supune la tacse mai marĭ ca în tarifele lorŭ productele și mărfurile esportate în România. Asemenea va puté pune o tacsă de 30 la sută și asupra mărfurilorŭ scutite de tacsă la importŭ. — Tarifulŭ autonomŭ sĕ va pune în aplicare după ḍece ḍile dela promulgarea lui. D. Ferechide spune, că décă acestŭ tarifŭ nu va fi gata până la espirarea convenției (1 Iuniu), sĕ va aplica tarifulŭ celŭ vechiŭ autonomŭ, ce s'a aplicatŭ Franciei. Legea sĕ primesce în fine în totalŭ cu unanimitatea celorŭ 109 deputațĭ presențĭ.

Conferența în ministeriulŭ de comerciu din Budapesta, la care au fostŭ chiămațĭ representanțĭ ai industriei și ai comerciului din tóte ținuturile interesate, și-a ținutŭ prima ședință Sâmbătă. Au luatŭ parte la ea mulțĭ representanțĭ din Ardealŭ (Brașovŭ, Sibiiu, K. Oșorheiu ș. a.) Ministrulŭ de comerciu comitele *Szechenyi* a deschisŭ conferența ḍicêndŭ, că a convocat'o, pentru ca sĕ se informeze mai bine guvernulŭ, sfătuindu-se împreună pe ce cale și cu ce mijlóce se potŭ ocroti interesele speciale ale industriașilorŭ și comercianților, după ce la luarea mĕsurilorŭ de retorsiune față cu România nu s'a pututŭ nicĭ decum ține contŭ de ele. Ministrulŭ speră că prin câștigare de nouĕ piețe pentru vêndare, și prin alte ușurărĭ și ajutóre se va puté combate rĕulŭ. Secretarulŭ de statŭ *Matlekovits*, ḍice că trebue sĕ fimŭ pregătițĭ celŭ puținŭ la unŭ *rĕsboiu vamalŭ de șése lunĭ* și sĕ contămŭ cu aceea că piața română amŭ perdut'o pentru multă vreme. Elŭ speră asemenea că prin reducțiunĭ de tarifŭ (la transportŭ), asociațiunĭ și icĭ colo și prin ajutorŭ directŭ se póte sana rĕulŭ. Guvernulŭ voiesce seriosŭ se ajute. Representanții din Kezdi-Oșorheiu au și cerutŭ indată ca erariulŭ sĕ facă comande la ei pentru trebuințele armatei ș. a. Mai toțĭ au cerutŭ scăderea tarifelorŭ de transportŭ ca sĕ se deschidă nouĕ debușeurĭ comerciului. Uniĭ ḍicŭ că acésta va fi încă spre folosŭ industriei ardelene. Comitele Schweinitz, care de sigurŭ a cetitŭ bârfele din „P. Lloyd" de Sâmbătă, observă că s'au trimesŭ cantitățĭ colosale de mărfurĭ în România pe creditŭ și décă va urma unŭ „Krach" în România, creditorii din monarchiă vorŭ fi păgubițĭ.

Ancheta a decisŭ în fine a forma imediatŭ comitete speciale spre a așterne propunerĭ concrete în privința mĕsurilorŭ ce vorŭ fi a se lua.

Țarulŭ și flota din Marea Négră.

„Monitorulŭ oficialŭ" din Petersburgŭ publică următorulŭ ordinŭ de ḍi alŭ Țarului către flota din Marea Négră:

Peste treiḍecĭ de anĭ au trecutŭ, de când flota Mării Negre a îndeplinitŭ fapte eroice și s'a jertfitŭ pentru binele Rusiei. Acum se ridică din non acéstă flotă spre bucuria patriei. Voința și gândirile mele suntŭ îndreptate spre desvoltarea pacĭnică a binelui poporului. *Dér împrejurărĭ potŭ îngreuia împlinirea dorințelorŭ mele și sĕ mĕ siléscă a apĕra cu armele demnitatea imperiului.* Voi vețĭ interveni pentru ea împreună cu mine cu acea supunere și stăruință, care sĕ pună în uimire pe contimporanii vostri și care strămoșii vostri au dovedit'o la apelulŭ moșului meu. Pe apă, martorulŭ faptelorŭ vóstre eroice, vĕ încredințezŭ vouĕ apĕrarea onórei și siguranței Rusiei.

Acestŭ ordinŭ e pĕtrunsŭ de unŭ spiritŭ rĕsboinicŭ și foile străine suntŭ de credință, că Țarulŭ are de gândŭ sĕ urmeze pe calea moșului sĕu, a Țarului Neculae. Sporirea flotei, înarmarea pe apă și pe uscatŭ, lucrările de fortificațiune ce se facŭ cu atâta grabă, tóte acestea, ḍicŭ foile străine, dau pe față aspirațiunile Rusiei, care nu consună nicĭdecum cu tendințele alianței triple.

„Times" și alte ḍiare englese vorbescŭ cu neîncredere despre ordinulŭ de ḍi alŭ Țarului,

ḑicêndŭ că acesta privesce órecare eventualitățī în cestiunea bulgară.

SCIRILE ḐILEI.

„Statua nemuritorului Lazarŭ — scrie »Rĕsboiulŭ« — „s'a înauguratŭ Duminecă diminéță cu mare solemnitate, în presența autoritățilorŭ, a scólelorŭ și a unui numĕrosŭ publicŭ. După serviciulŭ divinŭ, d. ministru alŭ instrucțiunei Sturza a pronunțatŭ unŭ micŭ discursŭ predândŭ statua primăriei capitalei. La acestŭ discursŭ a rĕspunsŭ d. ajutorŭ de primarŭ Cerchezŭ. Apoi elevii conservatorului și ai seminarelorŭ au cântatŭ imnulŭ lui Lazarŭ. O multime de corone frumóse s'au depusŭ cu acéstă ocasiune pe statuă. Intre altele notămŭ coróna profesorilorŭ liceului sf. Sava și aceea a societății „Carpații«.

—x—

Ni se comunică următórele: „Călĕtorindŭ pe linia Deșiu-Betlénŭ-Bistrița, adecă pe unŭ ținutŭ curatŭ românescŭ, am observatŭ că mersulŭ trenului e însemnatŭ, pe lângă limba maghiară și germană, și în limba muscălescă, numai în cea română nu. O asemenea blăstemățiă nu credŭ sĕ mai fiă undeva în lume. Totŭ cu astă ocasiune am aflatŭ, că în Betlenŭ avemŭ vr'o 10 prenumeranțī la foi române, pe când în alte locurī nu întêlnescī 2—3 prenumeranțī". — X.

—x—

Ni se scrie din Sĕlagiu, că p'acolo e sĕrăciă cumplită, ómenii suntŭ prăpădițī la față, rĕu îmbrăcațī, n'au vite. Inainte cu 20—30 anī, ómenii din acele părțī erau în stare bună. Se plângŭ bieții ómenī, că se pradă moșii întregī pentru dare și sêrmanii iau lumea 'n capŭ.

—x—

Nu potŭ serba Românii nicī măcarŭ unŭ maialŭ, fără ca foile »patriotice« sĕ agiteze. Cu privire la maialulŭ ce-lŭ vorŭ serba Românii din Clușiu, »Kolozs. Közl." ḑice că e ceva „caracteristicŭ« că d-lŭ Coroianu l'a fixatŭ pe ḑiua de 15 Maiu valahŭ, ḑi, ce nu e nicī Duminecă, nicī sĕrbătóre, ci o Joi, ḑiua nu scie căruī Pachomiu. Denique, ḑice foia bugetară, demonstrația totŭ nu póte lipsi. — Abia a trecutŭ rĕcéla și códa bugetară a începutŭ sĕ sufere de căldurī. Norocŭ, că în Sibiiu e locŭ de rĕcoritŭ.

—x—

Camera advocațilorŭ din Alba-Iulia anunță, că d-lŭ Dr. Vasiliu Preda s'a primitŭ în lista advocațilorŭ.

—x—

Ni se scrie din Solnocŭ-Dobeca: „Acum se vĕdŭ mai bine efectele înghețului ce ni l'a adusŭ St. George. Pădurile de ștejarŭ au rĕmasŭ cam arse și pare că nu mai voiescŭ a înverḑi, și acésta e păgubitorŭ pentru pășunatulŭ vitelorŭ. Cucuruzulŭ, care eșise înaintea înghețului, a peritŭ din rădĕcină, căcī înzadarŭ îlŭ aștéptă ómenii sĕ mai odrăslescă; totŭ asemenea stă lucrulŭ și cu fasolea. Cartofii însĕ au înverḑitŭ și după înghețŭ. Strugurī și vinŭ în anulŭ acesta nu credemŭ că vomŭ avé. Póme póte că vomŭ avé, dér puține«. — Eu.

—x—

Ḑilele trecute unŭ locuitorŭ din comuna Icfalĕu, comit. Treiscaune, se încercase sĕ arunce în aerŭ cu dinamită grajdulŭ primarului comunalŭ, cu care trăia în dușmăniă. Dinamita însĕ, fiindŭ în cantitate mică, n'a pricinuitŭ nenorocire mare; la unŭ bou ce era în grajdŭ i-a sdrobitŭ unŭ cornŭ, ér pe altŭ bou l'a rănitŭ greu. Atentatorulŭ fŭ prinsŭ.

—x—

Căpitanulŭ Dimancea din armata română a inventatŭ unŭ nou sistemŭ de revolverŭ, care s'a și primitŭ a se introduce în armata română. „L'Indépendance" anunță, că guvernulŭ englezŭ a propusŭ numitului căpitanŭ a'i cumpĕra invențiunea, dér că acesta n'a primitŭ propunerea.

—x—

Agio vamalŭ s'a stabilitŭ pentru luna lui Iuniu cu $25^1/_2$ %.

—x—

Marțī în sĕptĕmâna trecută au mai plecatŭ din Iașī 56 de Evrei cătră Hamburg cu destinațiune pentru America. Se aștéptă sĕ mai plece și alții.

—x—

D-lŭ Petru Grama, învĕțătorŭ și profesorŭ de industria domestică în Sântejude, ne rógă a publica următórele: »Referitorŭ la cursulŭ de industria domestică ce se va deschide în Sântejude dela 1 până la 31 Augustŭ a. c., publicatŭ în colónele „Gazetei« Nr. 12 a. c., se face cunoscutŭ cumcă insinuărī dela cei ce arŭ avé voiă a participa se primescŭ câtŭ de multe până la 1 Iuliu a. c. Decī doritorii de a participa suntŭ respectuosŭ rugațī ca se grăbéscă cu insinuările. ca sĕ mĕ potŭ informa despre procurarea materialelorŭ recerute. In legătură cu propunerea industriei de casă se va propune auritulŭ și coloritulŭ de totŭ soiulŭ. Doritorii de a se insinua la acestŭ din urmă ramŭ alŭ industriei au a'șī trimite insinuările la d-lŭ Aureliu Simonŭ, universitarŭ în Clușiu.»

—x—

»Românulŭ« află din sorginte positivă, că din Francia și din Alsacia capitalurile străine suntŭ gata a merge în România pentru înființarea fabricelorŭ și industrielorŭ necesitate de noua situațiune economică. Propunerī au sositŭ în acestŭ sensŭ la ministerulŭ de agricultură și de industriă.

—x—

In sĕptĕmâna trecută au trecutŭ prin gara Brașovŭ spre Predealŭ în România la 200 de trenurī cu marfă.

—x—

Cu începere dela 20 Maiu v. între Bucurescī, Ploescī, Sinaia și Predealŭ vorŭ circula trenurī de plăcere.

—x—

Teatru ungurescŭ. Astă séră se va juca „A Czigány Báro", operetă în 3 acte, lucrată de Schmitzer după Jókai Mór.

Dela Curtea cu jurațī din Clușiu.

(Discursurile rostite in ḑiua a doua).

(Fine,)

Vorbirea d-lui I. Slavicī (în limba maghiară:)

Ilustre d-le președinte, Pré onor. jurațī! Posiția mea aḑī e fórte critică, dér nu pentru aceea că dóră potŭ fi condamnatŭ, căcī la acésta am fostŭ pregătitŭ, ci pentru aceea, că alăturea mea șéde unŭ soțŭ condamnatŭ, decī rogŭ pe ilustrulŭ președinte ca eu trecêndŭ marginile, ceea ce nu voiescŭ, sĕ fiă cu indulgință și sĕ mĕ îndrumeze la ordine pentru ceea ce așī face din neesperiență.

Inainte de tóte dorescŭ a mĕ ocupa cu acusa d-lui procurorŭ: că noi în »Tribuna" discutămŭ o lege sancționată. A desbate legea în orī care statŭ constituționalŭ e permisŭ și numai acela e lucru principalŭ, ca eu sĕ mĕ supunŭ legeī aduse de dietă și ca sĕ nu provocŭ pe nimenī a nu se supune. Noi acésta n'amŭ făcut'o. Noi numai atâta amŭ ḑisŭ, și mĕ rogŭ acésta se cuprinde în articulŭ, că ar fi bine a străforma aceea lege fiindcă marea parte a țĕrii e contra acestei legī.

Care este dér greșéla nóstră? A ne atribui nouĕ de crimă că vorbimŭ de autonomia intereselorŭ nóstre nu se póte, pentru că esistă în țéra acésta o partidă, care representéză interesele numite. In anulŭ 1881 cu ocasiunea votării acestui programŭ ar fi trebuitŭ a se face pașii necesarī și după ce nu s'au făcutŭ convingerea mea e că cestiunea acésta se póte desbate.

Aḑī încă ḑicŭ, ce am ḑisŭ și erī, că opiniunea mea personală nu are nicī o importantă, eu nicī nu am dreptŭ, dér nicī nu se ține de obiectŭ, décă eu sprijinescŭ autonomia, orī ba? Acestŭ ḑiarŭ nu pentru aceea e fundatŭ, ca sĕ vĕ spunŭ, care e opiniunea mea, ci care e a națiunii române.

Ce s'a întêmplatŭ și acum? Érășī »K. Közlöny« începe și asémĕnă pe Secășianu cu Kossuth. Noi scimŭ cine e Sĕcășanu, elŭ e unŭ omŭ fără de nicī o însemnătate. Cu acesta e ridiculŭ a asemĕna unŭ omŭ atâtŭ de mare ca Kossuth, pe care ca ómenī ilŭ stimămŭ și noi. Noi nicī acésta nu o facemŭ, ci „K. Közlöny" a venitŭ și a măritŭ pe Sĕcășanu și cu elŭ voesce a face parada. Nu trebue óre sĕ rĕspingemŭ acésta și de ce a trebuitŭ sĕ facemŭ acésta?

Durere, dér precum scimŭ relațiunile încordate actuale nu suntŭ numai de erī, ci ele suntŭ mai vechī, și, când națiunea maghiară vorbesce despre Kossuth, îi readuce în minte poporului timpulŭ acelŭ tristŭ, care a decursŭ cu vĕrsare de sânge și nu ca pertractarea de aḑī. Pentru elŭ fiesce care Maghiarŭ se însuflețesce însĕ e naturalŭ cĕ pe Românŭ nu'lŭ poțī însufleți pentru Kossuth, despre care vorbindŭ Maghiarii se nasce unŭ ecou în opiniunea publică românéscă. Noi trebue sĕ vĕ facemŭ atențī a nu vorbi totŭ despre elŭ, căcī produceți discordiă.

Étă dorința mea.

D-lui procurorŭ însĕ i-a plăcutŭ a nega că sancțiunea pragmatică ar conținé ceea ce ḑice „Tribuna." Aicī nu voiescŭ a face discusiunī scientifice. Décă „Tribuna" ḑice numai atâta, că în sancțiunea pragmatică nu sĕ cuprinde ilegalitate atuncī pe noi a ne pedepsi e imposibilŭ. „Tribuna" mai departe nu aceea a ḑisŭ, ce afirma d-lŭ procurorŭ, adecă: venițī sĕ ocupămŭ fără de învoirea vóstră. Noi nu acésta amŭ ḑisŭ. In națiunea română e adêncă iubirea și simțĕmêntulŭ față cu dinastia, și póte veni Slavicī sĕ provóce rĕsculare, pentru-că totdeauna sĕ pune întrebarea: óre ce și cum voiesce împĕratulŭ? Aderința față cu dinastia esistă în poporulŭ românŭ, care ca și domnitorulŭ lui voiesce susținerea păcii. —

Insĕ cine ne spune cum sĕ va străforma timpulŭ și chiar pentru aceea trebue pregătitŭ înainte poporulŭ. Étă causa pentru care s'a scrisŭ articolulŭ, și pentru aceea și eu vĕ rogŭ a ceti nu numai partea primă a articolului. E fórte ușorŭ a ceti printre șire, și celŭ ce face acésta, o mare responsabilitate primesce asupra sa atuncī cândŭ judecă asupra unorŭ articulī pe câtă vreme direcțiunea »Tribunei« nu sĕ póte constata din 2—3 numerī. Repetŭ, d-lorŭ jurațī, că posițiunea mea e problematică, însĕ décă voimŭ a ne înțelege trebue sĕ considerămŭ ce cere unulŭ, ce cere altulŭ, și așa nu unŭ articulŭ, ci „Tribuna" în totalŭ ca întreprindere e de luatŭ în considerara.

Sunt în dreptŭ mai departe a regreta că inteligența maghiară, care fiindŭ în maioritate conduce administrațiunea publică fără de noi, nu-șī ține de datorință, a se informa mai bine despre starea popórelorŭ străine. Concetățenii noștri maghiarī nu cunoscŭ aspirațiunile nóstre, despre carī ḑiaristicei maghiare i-ar fi datorința a raporta. Ei însĕ nu o facŭ acésta! Și décă noi ne încercămŭ, ne tragŭ înaintea judecății, unde vorbindŭ sincerŭ, suntemŭ declarațī de agitatorī.

Sunt prea convinsŭ, că nimicŭ nu atinge mai plăcutŭ poporulŭ românŭ decâtŭ décă vede, că póte vorbi omulŭ sincerŭ, că nu are sĕ se témă, și décă ḑilnicŭ sémțesce și se convinge că nimicŭ rĕu nu i se întêmplă în acéstă țéră. Inainte de a veni în Transilvania m'am întêlnitŭ cu poetulŭ Alecsandri, pe care și d-vóstrĕ îlŭ cunósceți. Și ce mī-a ḑisŭ elŭ mie? — „Adio! după 6 lunī ne vomŭ revedé, căcī sciu că nu vei puté eși la cale cu Ungurii de acolo. — Ba voiu puté, i-am replicatŭ, pentru că ei ușorŭ se aprindŭ, însĕ ușorŭ și iértă. Și nicī nu m'am înșelatŭ, deórece în curêndŭ m'am convinsŭ, că aci suntŭ astfelŭ de ómenī, carī ușorŭ se'nfier-

---

FOILETONŬ.

Calĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

După câte-va ḑile începură a se arĕta icī colea câte câțī-va indigenī. Eī strigau după călĕtorī, sĕ se ducă numaī înainte, până unde-orŭ voí, căcī îndĕrĕtŭ de bună sémă nu se va maī întórce nicī unulŭ, de cum-va nu le-o cresce aripī, ca sĕ sbóre pe susŭ ca pasĕrile.

Cuvintele acestea nu prea erau încuragiătóre, cu tóte acestea însă călĕtoriī înaintară fără frică maī departe, încreḑêndu-se în numĕrulŭ lorŭ celŭ însemnatŭ și în provederea cu tóte cele de lipsă.

Calea ducea prin locurī totŭ maī frumóse, urcându-se mereu spre spinarea unuī munte cam de vre-o 2000 metri de înaltŭ peste nivoulŭ măreī. Privirea de pe acéstă înălțime era de totŭ frumósă. Ochiī se perdeau pe o parte mare a împoporateī țĕrī Uzimba, care se estinde cu satele, câmpiile și grădinile eī până la lacŭ, ce forma ținta călĕtorilorŭ noștri.

Cu stégurile în vêntŭ și în sgomotulŭ dobelorŭ începù a se scoborî caravana în frumosulŭ ținutŭ. Indigeniī înspăimântațī fugiau înaintea lorŭ în tocmaī ca o turmă de oī de frica unuī lupŭ. Când însă li se întêmpla sĕ le cadă în mâna vre unulŭ, care rĕmânea maī înapoī, îșī rĕsbunau în chipulŭ celŭ mai grozavŭ. Maī mulțī Vaganda, carī se bolnăviseră pe drumŭ, căḑură în chipulŭ acesta jertfă furieī lorŭ.

Conducĕtoriī espedițieī aflară de bine sĕ prindă câțī-va indigenī, sĕ-ī lumineze asupra pacīnicilorŭ scopurī ale călĕtorieī și apoī, încărcându-ī cu darurī, sĕ le dea drumulŭ.

Așa se și făcù. Celorŭ prinșī li se spuse înainte de liberare sĕ-ī împărtășéscă regeluī Ruighi, că Vaganda au adusŭ unŭ omŭ albŭ, care voiesce sĕ vadă lacŭ și care se rógă sĕ i se dea voiă a petrece în țéră câte-va ḑile; că omulŭ albŭ va plăti totŭ ce vorŭ consuma ómeniī sĕī; că nu va ocupa nicī unŭ satŭ și că nu se va atinge de averea nimeruī, ci'șī va face tabăra afară de sate.

Din nenorocire rĕspunsulŭ ce-lŭ dĕdù regele la aceste împărtășirī nu fŭ de locŭ îmbucurătorŭ. Elŭ trimise vorbă conducĕtorilorŭ ceteī de Vaganda, că de óre-ce Uzimba se ține de Unyoro și Unyoro este în rĕsboiu cu Uganda, elŭ nu póte suferí, ca unŭ numĕrŭ așa de însemnatŭ de Vaganda sĕ ajungă în spatele Vanyorilorŭ, la casŭ când ceī din Uganda arŭ face din nou unŭ atacŭ. Pe vorbe góle elŭ nu pune nicī unŭ prețŭ, de óre-ce prin acestea numaī se acoperŭ intențiile cele rele. De aceea a doua ḑi va începe rĕsboiulŭ cu năvălitoriī.

Mulțī dintre Vaganda se înspăimântară, auḑindŭ de acéstă amenințare. Eī erau de părere, ca întrégă caravana sĕ se întórcă îndată înapoī, deși laculŭ era câtŭ se póte de aprópe. Sambuzi nu prea era împotriva acesteī părerī, din contra și elŭ începù a șovăí. Stanley îlŭ provocà, sĕ'șī aducă aminte de porunca luī Mtesa. Nu se cuvine a se vorbí de retragere, ḑise elŭ, până când dușmanulŭ nu a făcutŭ âncă nicī unŭ atacŭ și până când céta călĕtóre nu a cercatŭ sĕ se apere dintr'o tabĕră bine întărită. Elŭ cerù celŭ puținŭ douĕ ḑile, ca sĕ găséscă o potecă, care sĕ ducă la lacŭ și pe care sĕ se pótă transporta luntrile de pe platoulŭ greu de scoborîtŭ, pe care se afla caravana.

Cu acéstă cerere se învoì și Sambuzi, precum și ceilalțī conducĕtorī. Se aleseră douĕ cete, care sĕ caute o cale potrivită spre lacŭ. Una din ele era condusă de Stanley însușī. In curênd laculŭ se arĕtă privirilorŭ sale. Elŭ era ca o oglindă uriașă, numaī la margine undele luī se isbiau cu putere de malurile împrejmuitóre.

Se vĕḑù, că deși cu greutate, dar totușī este cu putință a transporta luntrea „Lady Alice" pe cósta aprópe verticală a platouluī, înaltă de vre-o 14 metri.

(Va ruma.

bêntă, dér mai târḑiu totŭ precumpĕnescŭ mai bine ceea ce facŭ şi acésta convingere nicĭ acum nu mĕ înşelă.

Şi acum revinŭ la persóna mea. Procurorulŭ a fostŭ amintitŭ, că a mea este datorinţa d'a supraveghia ḑiarulŭ. Ve rogŭ a cugeta seriosŭ, posibilŭ e ca eu în tótă ḑiua sĕ revidezŭ ce se tipăresce în fóiă? Şi e posibilŭ sĕ n'am unŭ omŭ, în care sĕ mĕ potŭ încrede? Cum aşĭ pute dér sĕ 'mĭ ţinŭ unŭ „Strohmann" precum a ḑisŭ d-lŭ procurorŭ. Eu nu am consideratŭ nicĭodată posiţiunea mea la „Tribuna" astfelŭ ca eu sĕ fiu responsabilŭ cuiva pentru ceea ce se 'ntêmplă în fóiă. Dér primescŭ responsabilitatea pentru articolulŭ acesta şi îmĭ pare fórte rĕu, că nu eu l'am scrisŭ. Eu nu mĕ ascundŭ după — spatele degetului meu, nu îmĭ pasă sĕ fiu şi condamnatŭ, ér ce privesce pe soţulŭ meu, destulŭ a fostŭ pentru elŭ verdictulŭ de erĭ.

Vorbirea d-lui C. P. Păcuraru (în limba română):

Ilustre d-le preşedinte, Onor. juraţĭ! Voiam sĕ nu vorbescŭ (Vocĭ: bine făceai), căcĭ orĭ vorbescŭ, orĭ nu, e totŭ egalŭ, şi rolulŭ meu aicĭ, unde nu mĕ pricepeţĭ, e sĕ tacŭ. Dér m'a surprinsŭ pasiunea d-lui procurorŭ în decursulŭ discutărei acestei seriose cestiunĭ şi ataculŭ nebasatŭ. Mĕ simtŭ vătămatŭ, că-mĭ trage la îndoélă capacitatea şi îmĭ atribue unŭ rolŭ subordinatŭ la „Tribuna" ce o redactezŭ. Ḑice d-lŭ procurorŭ, că nu cunoscŭ sancţiunea pragmatică, nu sciu ce conţine. De unde deduce d-lui acésta? Póte cugetă la tinereţele d-sale, în care nu s'a ocupatŭ cu ea, căcĭ esistă şi cărţĭ românescĭ, carĭ o tracteză, pe carĭ d-lŭ procurorŭ nu le cunósce. Nu a avutŭ dreptŭ d-lŭ procurorŭ a se abate dela obiectŭ şi a face combinaţiunĭ privitóre la valórea persónei mele, ci ar fi trebuitŭ sĕ se ţină strictŭ de lege şi sĕ se ocupe numai cu înţĕlesulŭ articlului încriminatŭ.

Eu cunoscŭ prea bine sancţiunea pragmatică, şi sciu că împĕrătesa Maria Teresia a depusŭ jurămêntŭ pe marele principatŭ alŭ Transilvaniei, prin care recunósce autonomia ei şi promite că se va respecta, ce s'a şi observatŭ până la unire. Prin urmare nu e adevĕrată afirmarea d-lui procurorŭ, că sancţiunea pragmatică conţine numai succesiunea dinastiei, şi cumcă uniunea s'a făcutŭ cu învoirea Românilorŭ. Concedŭ, că au fostŭ şi atuncĭ ómenĭ, precum suntŭ şi aḑĭ, carĭ dorescŭ împăcare, dér naţiunea română în sensulŭ cum s'a făcutŭ nu o a primitŭ.

Suntemŭ aprópe 3 milióne de Românĭ, carĭ nu numai pe basa documentelorŭ, ci şi pe basa multelorŭ jertfe aduse în sânge şi banĭ suntemŭ îndreptăţiţĭ a cere drepturile ce ne competŭ.

Cercetărĭ în Sălişte.

Sălişte 9 (21) Maiu 1886.

Onorate D-le Redactorŭ! In Nr. 115 alŭ ḑiarului din Sibiiu „Hermannstädter Zeitung" a apărutŭ o notiţă în care se ḑice »*in modŭ tendenţiosŭ*" că: »o parte din Românii Săliştenĭ ar fi serbatŭ memoria adunării din 1848 de pe „Câmpulŭ libertăţii,« făcêndŭ escursiune cu stégurĭ tricolore pe câmpŭ şi că la provocarea gendarmeriei d'a preda stindartele naţionale, nu s'au supusŭ". In aceea notiţă se mai ḑice că „din norocire nu a ajunsŭ lucrulŭ până la conflictŭ sângerosŭ" şi că „pretorele şi vice-pretorele au absentatŭ în aceea ḑi, ér cercetarea în privinţa acésta este pe cale d'a se porni."

Étă o denunţare şi calumniare infamă. Cestiunea fiindŭ fórte delicată şi momentuósă, subscrişii în faţa insinuărilorŭ diametralŭ opuse cu starea faptică a celorŭ petrecute, în interesulŭ adevĕrului, şi fiindcă se tracteză despre ţinuta unei comune ne sêmţimŭ îndatoraţĭ a aduce lumină în acésta afacere.

De ḑecĭ de anĭ esistă usulŭ ca învĕţătorii de aicĭ la prima Maiu, décă e timpulŭ frumosŭ, sĕ facă escursiunĭ la câmpŭ afară cu copiii scólei. Escursiunile aceste se porneau dela scólă în ordinea recerută, luându-se şi stindartele scólei în numĕrŭ de două, dintre carĭ unulŭ cu icóna patronilorŭ scólei »Constantinŭ şi Elena,« ér celalaltŭ predatŭ dela comună de multŭ timpŭ. Astfelŭ şi în anulŭ acesta corpulŭ învĕţătorescŭ se înţelesese a face escursiunea obicĭnuită la ântêiu Maiu. Timpulŭ însĕ fiindŭ nefavorabilŭ amŭ fostŭ siliţĭ a amâna ḑiua escursiunei pe eventuala ḑi proximă frumósă, care din întêmplare a fostŭ ḑiua de 15 Maiu. Eşindŭ în aceea ḑi după amédḑĭ la 2 óre la loculŭ numitŭ „Intre părae" ne-amŭ distrasŭ împreună cu băeţii până pe la 5 óre. Tot'odată cu ocasiunea acestei escursiunĭ, după reîntórcerea de pe câmpŭ, în mijloculŭ pieţii sĕ ţiné o vorbire pură istorică copiilorŭ, în care sĕ arăta fasele prin care a trecutŭ poporulŭ românŭ. O astfelŭ de vorbire s'a ţinutŭ şi astădată, pe care durere nu-o putemŭ reproduce fiindŭ confiscată din partea oficiului pretorialŭ.

In decursulŭ vorbirei nu s'a întêmplatŭ absolutŭ nicĭ unŭ escesŭ, nicĭ o demonstraţiune. Părinţii copiilorŭ încă erau de faţă la acea vorbire, avêndŭ o ţinută calmă. Acéstă petrecere inocentă, lipsită de orĭ ce caracterŭ politicŭ séu demonstrativŭ, a fostŭ privită cu ochĭ rĕi din partea câtorva neromânĭ, carĭ, în absenţa pretorelui depărtatŭ cu concediu pe 6 sĕptĕmânĭ şi a vicepretorelui, fiindŭ dusŭ în afacerĭ oficióse, au începutŭ a agita şi a provoca pe caporalulŭ dela gendarmĭ d'a depărta stindartele scólei. Directorulŭ scólei fiindŭ provocatŭ de gendarmŭ, i-a rĕspunsŭ acestuia fórte moderatŭ, că: stindartele suntŭ ale scólei şi nu are din partea oficiului scolarŭ nicĭ unŭ avisŭ că ar fi oprite, dér cu tóte aceste le va depărta îndată, fiindŭ încheiată petrecerea. Mulţimea nicĭ nu sciuse nimicŭ de acésta provocare, căcĭ s'a întêmplatŭ fără de celŭ mai micŭ sgomotŭ. Tendenţiósă şi miserabilă este decĭ insinuarea din „Hermannstädter Zeitung« când ḑice că »nu s'a vĕrsatŭ sânge.«

Petrecerea s'a încheiatŭ fără a avé cea mai mică bănuiélă, că după culise ce se ţese. Vre-o câţĭ-va măiestrii neromânĭ, carĭ trăiescŭ de pe spinarea Românilorŭ de aicĭ, împinşĭ de tendinţe duşmănóse faţă cu Românii, formară unŭ complotŭ născocindŭ lucrurile cele mai drastice şi trăgêndŭ în mréja lorŭ şi pe gendarmŭ. Efectulŭ s'a simţitŭ erĭ în 20, când la patru óre p. m. directorulŭ scólei fù chematŭ la unŭ interogatoriu de 2 óre şi căruia i-a urmatŭ vorbitorulŭ din aceea ḑi. Aceste suntŭ întêmplările de până acum

Din aceste póte judeca orĭ cine, carĭ suntŭ elementele distrugĕtóre ale ordinei şi păcei, ceea ce e atâtŭ de dorită între cetăţenii acestui statŭ. Cu aceste credemŭ a fi clarificatŭ atâtŭ pe rĕu informatulŭ »Hermannstädter Zeitung«, câtŭ şi pe publiculŭ nepreocupatŭ.

Corpulŭ învĕţătorescŭ.

Privire istorică asupra trecutului politicŭ-socialŭ şi naţionalŭ al „Ducatului Bucovina".

(Urmare.)

Micŭ razimŭ şi acesta, căcĭ consciinţa naţională, puţinŭ desceptată în ajunulŭ anexării, amorţì şi se întunecă în nobilimea română de atuncĭ după anexare totŭ mai multŭ şi mai multŭ prin acţiunea şi înfluenţa sistematică, esercitată de către elementulŭ învecinatŭ galiţianŭ, de către elementulŭ slavŭ, carele începù a se revĕrsá asupra ţĕrii întocmai ca şi unŭ torentŭ putternicŭ, de către elementulŭ polonŭ mândru şi seducĕtorŭ, carele întinsese în curêndŭ mrejele sale preste tótă ţéra, prindêndŭ în ele tóte familiile române nobile, ba amŭ pute ḑice, tótă inteliginţa nóstră de atuncĭ, şi prefăcêndu-i încurêndŭ pe cei mai mulţĭ în Polonĭ după tótă forma, prefăcêndu-i în ómenĭ ce depusese portulŭ strămoşescŭ naţionalŭ, uitase limba lorŭ naţională şi adoptase în loculŭ ei dimpreună cu familiile lorŭ limba polonă, ba chiar şi costumulŭ polonezŭ, *devenindŭ ast-felŭ Polonĭ de confesiunea ortodoxă orientală!*

Adevĕrŭ tristŭ, urmare tristă a unui tristŭ trecutŭ, adevĕrŭ, carele încă şi până astăḑĭ îşĭ are continuarea sa neconturbată şi nedisputată în multe familii nobile Bucovinene! ba icĭ-colea şi în clasa inteligentă! Familii, carĭ din acelŭ durerosŭ trecutŭ nu conservară nimica alta din moştenirile strămoşescĭ, decâtŭ numai singura *credinţă strămoşéscă! Credinţa strămoşéscă, adevĕratulŭ paladiu alŭ conservării şi scăpării nóstre naţionale în tóte timpurile şi în tóte împrejurările!*

Căcĭ cine va pute negá, cumcă numai biserica nóstră — cu credinţa propagată şi păzită de ea — *a scăpatŭ némulŭ nostru românescŭ în trecutŭ, îlŭ susţine în presentŭ şi-lŭ va apĕra cu succesŭ şi'n viitorŭ?* Căcĭ cine nu scie, cumcă credinţa strămoşilorŭ noştri a adumbritŭ şi a scutitŭ cu căldura şi puterea sa însă-şĭ naţionalitatea nóstră românéscă? Au dóră nu numesce poporulŭ nostru, încă şi până în ḑiua de astăḑĭ, biserica şi legea nóstră ortodoxă-orientală „biserica moldovenéscă« şi anume chiar şi atuncĭ, când în ea nu se facŭ rugăciunile în limba românéscă (moldovenéscă), ci în cea slavónă veche? Au dóră nu ḑicŭ şi nu credŭ rutenii ortodoxĭ bucovinenĭ încă şi până astăḑĭ, cumcă biserica şi legea lorŭ este »volosca ţercva şi volosca vira" (biserică românéscă şi credinţă românéscă)? Şi au dóră nu numescŭ ei »rusca ţercva şi rusca vira« (biserică ruséscă şi lege ruséscă) *numai acea biserică şi acea lege galiţiană-catolică străină pentru poporulŭ nostru şi numită la noi în genere lege »uniată?«* Şi au dóră nu este acésta cea mai eclatantă dovadă, cumcă consciinţa naţională încă nu s'a perdutŭ în poporulŭ nostru ortodoxŭ-bucovinénŭ, ci cumcă elŭ, cu tóte că prin înăbuşirea şi stăruirea sistematică a slavonismului galiţianŭ şĭ-a uitatŭ limba strămoşéscă în multe părţĭ şi a adoptatŭ pe cea străină »ruténă-galiţiană« — totuşĭ se simte şi se crede, ba încă mai multŭ, *este deplinŭ consciu cumcă viţa şi legea lui este românéscă?!*

Şi au dóră nu este acésta cea mai puternică şi mai elocventă palmă politică-morală, *cea mai categorică desminţire dată şi adresată celora, ce caută cu orĭ şi ce preţŭ sĕ despartă, sĕ desfrăţéscă şi sĕ desbine în două tabere inimice pe poporulŭ nostru bucovinénŭ, carele a fostŭ şi este numai unulŭ! Unulŭ după istoriă! Unulŭ după suferinţă! Unulŭ după datine şi unulŭ după consciinţa sa naţională-morală!!*

Şi pentru ca sĕ nu crédă cineva, cumcă din noi nu vorbesce *duhulŭ* şi *adevĕrulŭ*, nu vorbesce nepărtinirea, dragostea şi frăţia, — ci póte numai fanatismulŭ şi interesulŭ politicŭ-naţionalŭ, — apoi ne permitemŭ a întreba mai departe:

Au nu pórtă toţĭ *Redeşii* nostri bucovinenĭ *numai nume românescĭ*, şi *anume în cea mai mare parte străvechĭ-istorice*, documentândŭ prin acésta străvechia şi nobila lorŭ origine română, şi anume mai cu sémă *Redeşii*, ce'i aflămŭ astăḑĭ în acele părţĭ ale Bucovinei, unde poporulŭ nostru a uitatŭ în mare parte limba sa strămoşéscă română şi astăḑĭ se servesce de limba numită ruténă în ţinuturile dintre Ceremoşŭ, Nistru şi Prutŭ, séu în apropiarea lorŭ?

Au dóră numele lorŭ istorice-române nu suntŭ ele cele mai nedisputabile doveḑĭ despre nobleţa şi romanitatea lorŭ străvechiă istorica? Bună-óră ca cele următóre:

»Ionŭ şi Ilinca Bĕţulŭ, Stefanŭ Brăesculŭ (în comuna Stroescĭ vel Gogolina); Eliă Stângaciu, Grigoriu Pădure, Ionŭ Costrişŭ, Georgiu Ungurénu, Mihaiu Chitariu (Pitariu), Ionŭ Cocéla (în comuna Boiănciucŭ), Ionŭ Vladŭ, Ionŭ Vlaiculŭ, Constantinŭ Buţură, Vasiliu Tumurugu, Vasiliu Rîpta (în comuna Horăşĕuţĭ); Mihaiu Păuşu, Alecsandru Albota, Demetriu Ţintă, Demetriu Dragindă, Georgiu Minticĭ, Teodorŭ Licperda, Georgiu Hotincénu, Constantinŭ Istrătuţă, Dionisiu Litvinŭ, Demetriu Bejanu, Stefanŭ Găină, Ignaţiu Tĕutulŭ (în comuna Ióncăuţĭ); Nicolaiu şi Vasiliu Ştehanŭ, Sidorŭ Braha, Ionŭ Oncea, Sidorŭ Strişcă, Leonŭ Poclitariu, Nastasia Rîpta, Munténulŭ, Brânḑanu, (în comuna Cuciurulŭ micŭ); Vasilie Prodanŭ, Ionŭ Isculesculŭ, Ionŭ Frunḑă, Ionŭ Gagea, Georgiu Cocorénu, Alecsandru Spînulŭ, Demetriu Cernăuţénulŭ, Nicolaiu Ciolpanŭ, Ionŭ Cuza, Ionŭ Rotopanu, (în comuna Nepolocăuţĭ); Leonŭ Totoesculŭ, Iordache Păunelŭ, Stângaciu, Bânda (în comuna Valeva); Leonŭ Bacalŭ, Georgiu Perjul, Alecsandru Verdeşŭ, Ionŭ Vladŭ (în comuna Verbăuţĭ); Georgiu şi Vasiliu Paţarină (în Boiănciucŭ); Zoiţă Draginicĭ, Dumitraşŭ Goianŭ, Zamfira Chiriacŭ, Vasiliu Stîrcea (în comuna Şubraneţŭ); Costinŭ Dumitraşŭ (în comuna Şipiniţă); Georgiu Donicĭ, Zamfira Roseti, Lâncea Mateiu (în comuna Toutri. Dela familia Lâncea şĭ-a căpĕtatŭ numele şi comuna Lâncescĭ, astăḑĭ Lencouţi); Preda Ionŭ, Andreiu Gheorghénulŭ (in comuna Văscăuţĭ pe Serete); Pîrcea Ghingulŭ, Ghingóia, Cuţura Simeonŭ (în comuna Voloca pe Ceremuşŭ); Griorosulŭ Sandul, Frunḑă Ganafiu, Archipŭ Petrache, Chîrste (în comuna Zamoşti); Antonŭ Aslanŭ, Ispasŭ Ghiţesculŭ, Ionŭ Cocea (in comuna Cincău); Teodorŭ Malaiu, Maria şi Safta Sevesculŭ, Andreiu Gafencu, Eliă Litvinŭ.

(Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 25 Maiu. — Pórta a adresatŭ puterilorŭ o circulară privitóre la conflictele dela graniţa greco-turcéscă, care încheiă astfelŭ: „Décă Grecii vorŭ întreprinde unŭ nou atacŭ, trupele turcescĭ vorŭ lua ofensiva."

SOFIA, 25 Maiu. — Alegerile în Rumelia ostică se facŭ în cea mai mare agitare. In mai multe locurĭ s'au întêmplatŭ bătăi sângeróse. In Jenisagra a fostŭ omorîtŭ unŭ oficerŭ; de asemenea mai multe persóne au fostŭ omorîte, parte rănite.

DIVERSE.

Vinŭ de Drăgăşanĭ şi conserve românescĭ la Asia. — „Rĕsboiulŭ« scrie: D. Iulianŭ Oprescu, băcanŭ din strada Lipscanĭ în Bucurescĭ, a primitŭ ḑilele trecute o comandă de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de conserve românescĭ, tocmai din *Kota-Radja*, o localitate din Sumatra, (din Asia), care face parte din coloniile olandeze. Unŭ doctorŭ românŭ, anume *H. Mitrea*, actualmente oficerŭ de sănĕtate acolo în serviciu Olandei, cilindŭ într'unŭ ḑiarŭ românescŭ la care este abonatŭ unŭ anunţŭ alŭ numitului băcanŭ, a făcutŭ comanda de mai susŭ, trimiţêndŭ şi o sumă de banĭ în hârtii olandeze. — Scrisórea a fostŭ expediată d'acolo la 2 Aprilie trecutŭ şi a sositŭ în Bucurescĭ d'abia la 4 Maiu curentŭ, adică peste o lună de ḑile.

Poetulŭ polonŭ Kraszewski. — Dela 3 c. poetulŭ polonŭ Kraszewski este unŭ fugarŭ pentru autorităţile prusiene. La 3 Maiu a expiratŭ concediulŭ datŭ celebrului arestantŭ din cetatea Magdeburgului şi acum ar trebui sĕ fiă érăşĭ în Magdeburgŭ. Dér bĕtrânulŭ poetŭ polonŭ, condamnatŭ pentru trădare de ţéră, petrece şi acum în San Remo, unde 'şĭ-a adusŭ din Dresda şi mobile şi biblioteca sa cea mare. Kraszewski lucréză la unŭ ciclu de naraţiunĭ istorice şi la San Remo póte lucra mai bine decâtŭ în cetatea Magdeburgului. S'au făcutŭ încercărĭ spre a se obţiné o prelungire de concediu; s'au trimesŭ certificate medicale, în care se declară, că starea sănĕtăţii lui Kraszewski nu 'i permitea întórcerea în cetate. Dér până acum nu s'a acordatŭ prelungirea concediului. De órece Kraszewski nu s'a întorsŭ, s'a perdutŭ garanţia de 22 mii mărcĭ, depusă de amicii sĕi precum şi cuvêntulŭ datŭ de dênsulŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

21 din Maiŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104 45
Rentă de hârtia 5%	95.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	153.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.90
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.20
Renta de hărtiă austriacă	85.25
Renta de arg. austr.	85.70
Renta de aurŭ austr.	116 30
Losurile din 1860	138 80
Acţiunile băncei austro-ungare	880 —
Act. băncei de creditŭ ung.	290.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germ.	62.05
Londra 10 Livres sterlinge	126.85

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 12 Maiŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	94¼	95—
» convert. (6%)	86—	87—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	33½
Credit fonc. rural (7%)	103½	104½
» „ „ (5%)	87½	87½
» » urban (7%)	99½	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	82—	82½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 60	14.70
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1.04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Cluşiu (	5.56	—	5 35	—
(	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
(	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	..
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
(	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1.36	—	—	9.31	—
(	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mică	5.05	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucuresci	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4 53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.